

Checklist

Opstellen van een goede aanbeveling

november 2016

NVRR

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
REKENAMERS & REKENAMERCOMMISSIES

Op basis van de conclusies van een onderzoek formuleert een rekenkamer(commissie) aanbevelingen om de doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid van het gevoerde bestuur te verbeteren. Een kwalitatief goede aanbeveling kan impact hebben en kan verschil van mening in opvatting voorkomen over de bedoeling van de aanbeveling. Des te concreter de aanbeveling, des te groter de kans dat deze wordt overgenomen. Dit versterkt de doorwerking van rekenkameronderzoek.

Onderstaande checklist kan door rekenkamer(commissie)s worden gebruikt bij het opstellen van aanbevelingen. Wanneer een extern bureau wordt ingehuurd, kan de checklist worden gebruikt als kwaliteitseis om aan te voldoen.

Een goede aanbeveling:

Wordt **gedragen door de bevindingen en conclusie(s) van het onderzoek**. Een aanbeveling die niet bij een bevinding of conclusie uit het onderzoek past, kan opgenomen worden, maar begin deze dan bijvoorbeeld met 'Overigens zijn wij van mening dat...' Of 'Aanvullend vinden wij dat ...'.

Is **probleemoplossend**. De aanbeveling moet kunnen bijdragen aan het oplossen van de gesignaleerde problemen/knelpunten. De aanbeveling is zo geformuleerd dat de aangesprokene moet werken aan de oplossing van het gesignaleerde probleem. Bij voorkeur dus geen procesaanbeveling zoals 'bezie', 'overweeg', 'overleg' etc. als hoofdbestanddeel van de aanbeveling. Als de aanbeveling zich toch op het proces richt dan moet altijd duidelijk zijn waarop die procesaanbeveling gericht is ('doe x, zodat ...').

Is **helder geformuleerd**. De aanbeveling moet begrijpelijk zijn geformuleerd (geen vaag taalgebruik) en voldoende concreet zijn. Het moet duidelijk zijn dat het om een aanbeveling gaat (dus geen 'aandachtspunt', 'overweging' of iets dergelijks). Een aanbeveling kan een omgekeerde conclusie zijn, als er geen beter alternatief is.

Is **actorgericht** (gericht aan bijv. de gemeenteraad of Provinciale Staten). Het moet duidelijk zijn wie iets moet doen en die wie moet hiervoor de bevoegdheid hebben.

Is **uitvoerbaar**. De aanbeveling mag alleen een 'hoe' bevatten als er onderbouwing is - vanuit het onderzoek zelf, of uit andere bronnen - dat deze oplossing werkt.

Heeft **toegevoegde waarde**. Het doen van aanbevelingen is niet verplicht; bij twijfel geen aanbeveling.

Is **consistent met andere aanbevelingen** in de rapportage (c.q. andersoortig onderzoeksproduct) en in principe ook consistent met aanbevelingen die in eerdere onderzoeken zijn gedaan op het betreffende terrein. Maar vanzelfsprekend is een beargumenteerde afwijking mogelijk.

Is **van belang voor de geadresseerde (bijv. gemeente, provincie, waterschap)**. Als het belang van de aanbeveling niet evident is, dan moet het belang van de aanbeveling worden toegelicht.

Nog een aantal aandachtspunten:

- ***Er is geen "ideaal" aantal aanbevelingen.*** Het ene onderzoek is het andere niet. Als er veel verbeterpunten worden gevonden, volgt daar automatisch uit dat er ook meerdere aanbevelingen zullen zijn. Als er weinig verbeterpunten worden gevonden, dan is het aantal aanbevelingen waarschijnlijk beperkt. Houd niet vast aan een "ideaal" aantal aanbevelingen. Voeg aanbevelingen niet samen (of splits ze niet) als dit de kracht van een aanbeveling vermindert. Maak bij elke aanbeveling de overweging of deze toegevoegde waarde heeft.
- ***Zorg ervoor dat de aanbevelingen op een prominente plek in het product staan.*** Voor de lezer is het fijn als de aanbevelingen die worden gedaan en de achterliggende bevindingen en conclusies makkelijk vindbaar zijn. Het kan helpen om de aanbevelingen visueel te accentueren in het product, bijvoorbeeld door ze een duidelijke of opvallende plek te geven (bijv. vooraan of in de samenvatting), door ze te markeren, in een kader te plaatsen etc.

Deze checklist is gebaseerd op reeds bestaande checklists van verschillende rekenkamer(commis)sie)s, waaronder de Checklist kwaliteit aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer, die gebaseerd is op de internationale standaarden voor rekenkamers van INTOSAI.

Heeft u opmerkingen of suggesties voor verbetering van deze checklist? Mail dan naar info@nvrr.nl.

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
REKENKAMERS & REKENKAMERCOMMISSIES